

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ____ Кафедра соціальної роботи та реабілітації _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор
ННІ)

_____ Савицька І.М.

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні

кафедри _____

протокол №3 від

“26” березня 2025 р.

Завідувач кафедри

Сопівник І.В. (ПІБ)

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП _____

_____ Осадченко І. І. (ПІБ)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

_____ «Керівник закладу
освіти» _____

Галузь знань _____

Спеціальність 110 «Соціальна робота та консультування» _____

Освітня програма «Соціальна робота та консультування» _____

Факультет (ННІ) Гуманітарно-педагогічний _____

Розробники: доцент, кандидат педагогічних наук, доцент Прохорчук О.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування знань з правових засад діяльності закладів освіти України, особливостей, завдань, змісту та вимог до діяльності керівника закладу освіти, умов організації та планування його праці, формування вмінь та навичок із застосування норм чинного законодавства в роботі на керівних посадах у закладах освіти, а також здійснення управлінської діяльності.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань	110 «Соціальна робота та консультування»	
Спеціальність	Соціальна робота	
Освітня програма	«Соціальна робота та консультування»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	Залік, Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	-
Семестр	1, 2	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	60 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
всього	120	- -

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Керівник закладу освіти» є формування у здобувачів освіти сучасних теоретичних знань стосовно правових засад створення та діяльності навчальних закладів України всіх рівнів, вивчення особливостей, завдань, змісту та вимог до діяльності керівника закладу освіти (ЗО), умов організації та планування його праці, опанування нормативно-правових та організаційно-педагогічних засад управлінської діяльності, а також формування певних вмінь та навичок щодо застосування на практиці норм чинного законодавства в роботі на керівних посадах у ЗО.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК) – здатність розв’язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук, що передбачають проведення досліджень та/або використання інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв’язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності; реалізувати лідерський потенціал педагога; будувати ефективну комунікативну взаємодію, працювати в команді із суб’єктами освітнього процесу.
- СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.
- СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв’язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
- СК10. Здатність створювати безпечне освітнє середовище, формувати в інших патріотизм, навички здоров’язбереження, екологічну культуру, неприпустимість до проявів корупції.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень; проводити самостійні наукові дослідження педагогічних явищ та екстраполювати їх результати в практику викладання.
- ПРН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
- ПРН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання; реалізовувати комунікативні стратегії і тактики, методи командоутворення відповідно до контексту педагогічної взаємодії
- ПРН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації; реалізовувати комплекс функцій управління та лідерства (прогнозування, планування, організації, виконання, контролю, координації і мотивації) в освітньому процесі.

- ПРН12. Аналізувати результати власної педагогічної діяльності і розробляти програму професійного саморозвитку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.
Модуль 1. Загальнотеоретичні основи законодавчої бази навчальних закладів							
Тема 1. Світові та національні тенденції управління розвитком освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 2. Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 3. Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України		10	3	2	-	-	5
Тема 4. Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України		10	3	2	-	-	5
Тема 5. Перспективи розвитку та законодавче забезпечення професійно-технічної та фахової передвищої освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 6. Законодавче забезпечення управлінської діяльності керівника закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти		10	3	2	-	-	5
Разом за модулем 1		60	18	12	-	-	30
Модуль 2. Правове регулювання послуг у сфері освіти							
Тема 7. Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 8. Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності закладів освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 9. Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти		10	3	2	-	-	5

Тема 10. Прийняття управлінських рішень у закладі освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 11. Професійні вимоги до керівника закладу освіти		10	3	2	-	-	5
Тема 12. Етика керівника закладу освіти		10	3	2	-	-	5
Разом за модулем 2		60	18	12	-	-	30
Усього годин		120	36	24			60

4. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	3
2	Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	3
3	Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	3
4	Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	3
5	Перспективи розвитку та законодавче забезпечення професійно-технічної та фахової передвищої освіти	3
6	Законодавче забезпечення управлінської діяльності керівника закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти	3
7	Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	3
8	Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	3
9	Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	3
10	Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	3
11	Професійні вимоги до керівника закладу освіти	3
12	Етика керівника закладу освіти	3

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	2
2	Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	2
3	Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	2

4	Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	2
5	Перспективи розвитку та законодавче забезпечення професійно-технічної та фахової передвищої освіти	2
6	Законодавче забезпечення управлінської діяльності керівника закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти	2
7	Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	2
8	Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	2
9	Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	2
10	Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	2
11	Професійні вимоги до керівника закладу освіти	2
12	Етика керівника закладу освіти	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Світові та національні тенденції управління розвитком освіти	5
2	Правові засади реалізації управлінських функцій керівником закладу освіти	5
3	Вплив процесів європейської та світової інтеграції на законодавче забезпечення розвитку вищої освіти України	5
4	Законодавче та нормативно-правове забезпечення діяльності закладів вищої освіти України	5
5	Перспективи розвитку та законодавче забезпечення професійно-технічної та фахової передвищої освіти	5
6	Законодавче забезпечення управлінської діяльності керівника закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти	5
7	Правове забезпечення фінансово-господарської діяльності та організації охорони праці в закладах освіти	5
8	Зарубіжний досвід функціонування та законодавчого забезпечення діяльності навчальних закладів	5
9	Організаційно-педагогічні основи управління та самоменеджменту в діяльності керівника закладу освіти	5
10	Прийняття управлінських рішень у закладі освіти	5
11	Професійні вимоги до керівника закладу освіти	5
12	Етика керівника закладу освіти	5

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне (письмове) опитування;
- тестування;
- захист виконаних проєктів та есе;
- самооцінювання (не впливає на оцінку).

7. Методи навчання:

- методи навчання відповідно характеру пізнавальної діяльності з використанням:
- технології проблемного навчання;
- технології проєктного навчання;
- технології перевернутого та змішаного навчання; – методів навчальних дискусій та дебатів; – методів командної та індивідуальної роботи.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Назва		
Лекція 1 (за наявності оцінювання)		-
Лабораторна/практична робота 1.		10
Самостійна робота (за наявності) 1.		5
Лекція 2 (за наявності оцінювання)		-
Лабораторна/практична робота 2.		15
Самостійна робота (за наявності) 2.		10
...		...
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Назва		
...		
Модульна контрольна робота 2.		
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проєкт/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	- роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку; - перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності	- списування під час контрольних робіт, екзаменів та заліків заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); - матеріали у виконаних проєктах, рефератах та есе, к разі використання яких джерел, повинні мати коректні текстові посилання на використані документи.
Політика щодо відвідування	- відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2240>
- нормативно-правові цифрові ресурси;
- навчальні посібники, підручники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ніколаєнко С. М. Керівник закладу освіти (організаційно-педагогічні та правові основи управлінської діяльності) : підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НУБіП України, 2019. 408 с. URL : https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/699159/mod_resource/content/1/%D0%9A%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%97%D0%9E_2019-4%20%281%29.pdf

2. Немченко С.Г., Крижко В.В., Боднар О.С. та ін. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ : БДПУ, 2022. 506 с.
3. Онишків З.М. Основи управління закладом загальної середньої освіти : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2018. 192 с.
4. Пшенична Л.В. Керівник навчального закладу : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2016. 520 с.
5. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посіб. Мартинець Л.А.. Вінниця, 2018. 196 с.
6. Ніколаєнко С.М. Законодавча база управління навчальними закладами: навчальний посібник. Київ, НУБіП України, 2015. 225 с.
7. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Керівник закладу освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності А1 Освітні науки (Педагогіка вищої школи, Інформаційно-комунікаційні технології в освіті) Ніколаєнко С.М., Буцик І.М. Київ : НУБіП України, 2025, 34 с.

Додаткові

1. Шевченко О. Глобальні виклики сучасності: проблема класифікації та пріоритезації. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, 1, 2017. URL : <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/47/3>
2. Сіденко В.Р. Нові глобальні виклики та їх вплив на формування суспільних цінностей суспільні трансформації. Український соціум. 1 (48). 2014. URL : https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2014/01/7-21__no-1__vol-48__2014__UKR.pdf
3. Васюк О.В. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник. 3-тє вид., доп. і перероб. Київ, НАКККиМ, 2013. 352 с.
4. Коллінз Дж. Від хорошого до величного (Good to Great). Київ : Наш Формат, 2022. 368 с. URL : http://loveread.ec/read_book.php?id=66094&p=1
5. Гладкова В.М. Професійне самовдосконалення менеджерів вищих навчальних закладів : акмеологічні основи : монографія. Київ, Освіта України, 2013. 350 с.
6. Деревянко Б.В. Послуги у сфері освіти: правове регулювання : монографія / Б.В. Деревянко; МВС України, Донецький юридичний інститут. Донецьк, ПП «ВД «Кальміус», 2013. 388 с.
7. Законодавство України про освіту: збірник офіційних текстів законів станом на 22 січня 2013 р. Київ, «Центр учбової літератури», 2013. 274 с.
8. Ніколаєнко С.М. Від освіти масової до освіти якісної (нова стратегія розвитку освіти України) Київ, 2011. 43 с.
9. Родіонова Н.М. Стан та перспективи розвитку системи професійної підготовки кваліфікованих робітників. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 3 (56) 2013. С. 130-137.
10. Сазик В. Сучасні моделі дослідницьких університетів: витоки, стратегії розвитку та перспективи розбудови в Україні. *Ідеологія і політика*. 2012. № 2. С. 25-39.

11. Сергеева Л.М. Інституції професійно-технічної освіти країн Європейського Союзу : навчальний посібник. Київ, Арт Економі, 2012. 120 с.
12. Сергеева Л.М., Софій Н.З. Якісна професійно-технічна освіта – соціально вразливій молоді: навчально-методичний посібник / Л.М. Сергеева,. Київ, Арт Економі, 2012. 168 с.
13. Татарінов І.Є., Герасимов О.В. Світова практика формування рейтингів університетів: визначення найбільш об'єктивних критеріїв та індикаторів оцінювання. *Український соціум*. 2013. № 1(44). С. 100-116.

Нормативно-правові цифрові ресурси:

1. Боголіб Т.М. Розвиток інноваційної економіки і елітна освіта / Т.М. Боголіб. URL : http://www.dissertlib.com/left_menu%20papka/rozvitok.php
2. Бюджетний кодекс України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Глобальні проблеми і виклики XXI століття в кн. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності (2005). URL : <http://library.if.ua/book/121/8047.html>
4. «Європа 2020»: нова стратегія розвитку. URL : <http://fra.org.ua/uk/an/analitika/publikatsiyi/ievropa-2020-nova-strategiehiia-rozvitku>
5. Закон України «Про вищу освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
7. Закон України «Про загальну середню освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
8. Закон України «Про освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
9. Закон України «Про позашкільну освіту». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>
10. Закон України «Про професійно-технічну освіту». URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр>
11. Історія сучасного світу. URL : <http://www.history.vn.ua/book/suchasnogo/4.html>
12. Луговий В. І. Національна рамка кваліфікацій, які пов'язані з вищою освітою : стан і труднощі розроблення в Україні URL : <http://www.tempus.org.ua/uk/national-team-here/219-nacionalna-ramkakvalifikacij.html>
13. Податковий кодекс України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

14. Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0969-01>
15. Постанова «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
16. Програма розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2021-2025 роки «Голосіївська ініціатива 2020». URL : <https://nubip.edu.ua/node/3980>
17. Консолідований рейтинг вишів України 2024 року. URL : https://osvita.ua/vnz/rating/51741/#google_vignette
18. Стояненко І.В. Формування економіки знань як реальність та необхідність сьогодення. Ефективна економіка URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1230>